

# لـ ئـ کرا نیا وـ بـ فـ لـ ستین . . عوسما نی حاجی مارف

ٲٲژئاواو ئـمړیکا بـ خزمـٲٲکردنی بـرژـٲٲوـندیـکـانیا، ٲـشوازی بـشـرمانـٲٲو تـٲواویان لـ دـسٲدرـٲٲژی ئیسرائیل بـ سـر غـزـزـ کرد، بـمـش بزماری کوشندـٲٲیان لـو نـزمـ جیهانیـی دواى کـٲٲایى بلـکی ٲٲژھـٲٲات بانگـٲٲوازی بـ دـکـن داکوتا، تـٲٲانـٲٲش شـٲٲی ئیسرائیل بـ سـر غـزـزـ، نـزمی ئـستای جیهانی بـ سـر کردایـٲٲی ئـمړیکاو ٲٲژئاوا گـشتی داـمانی خـی دـستـٲـکردبوو.

لـ نـوان شـٲٲی ئـکرانیا و دـسٲدرـٲٲژی ئیسرائیلدا، کاتـٲٲک هـرشى ٲٲووسیا بـ سـر ئـکرانیا لـ شوباتی ٲٲٲٲ دـستی ٲـکرد، سـر کردـٲٲکانی نـزمی جیهانی ئـستا، بـ لـشکرکـشـٲٲکی شـٲٲانگـزى وـسفیان کرد، واشنتـٲٲ و هاوٲـٲٲیمانـٲٲکانی هـٲٲوـٲٲکانیان چـکردـٲٲو بـ ازیکردنی هـموو جیهان بـ ٲـکـگـرتن لـ دژى ٲٲووسیا.

لـژیکى ئـمړیکى-ٲٲژئاوا سادـٲٲو استـٲٲوخـ بوو بـو مانایـی چـٲٲ جیهان لـ تـٲٲنـشت خـٲٲیان بوـستـٲٲنن، تا سـٲٲى وـٲٲٲکی گـٲٲور بـکـن کـ هـرش دـکاتـٲٲ سـر دراوسـٲٲ بچوو کـکـی و زـٲٲوٲـکانی داگیر دـکات.

زیاتر لـ ١٩ مانگـٲٲ، ئـٲٲو ٲٲوون بوـٲٲو تـٲٲو کـ ئـٲٲو لـژیکـی کـ ٲٲژئاوا ٲشتی ٲـ دـٲـستـٲٲ بـ ٲشتیوانی ٲٲهای خـی بـ ئـکرانیا و سزاکانی بـسـر ٲٲوسیا دا، بـٲایبـٲٲی بـداوى ٲشتیوانیان بـ هـرشى بـر بـریانـی ئیسرائیل بـ سـر غـزـزـ، لـژیکـکی ٲوچ و بـمانای لـدـرهات، بـردوما نـکردنی نـخـشـانـی مـعمـدانى لـ ئـوارـی سـشـمـم ١٧ تشرینی ٲـکـمدا، نموونـٲٲکی توند بوو لـٲٲو کـ وـٲٲک تاوانـٲٲکی جـنگى تـٲواو وـسف بـکـرت، لـژیکى چـٲٲنیـٲٲی وـستانـٲٲوٲٲیان بـرامبـر بـ ٲٲوسیا، جگـ لـ خـجـا تـٲٲو و ٲیسوایى و شـرمـزارى شتـٲٲکی تری لـدـرنایـٲٲ، هـرئـمـش دنیای ناٲٲزایـٲٲی جـماوـری لـ جیهاندا وروژاند، کـ تـٲٲها لـ وـستانـٲٲو بـرامبـر هـرشى درندانـی ئسرائیل بـ سـر غـزـزـ خـی ٲـٲٲاسـٲٲ بکات.

سروشٲـٲٲ ئـٲٲو تاوانانـی کـ ئیسرائیل بـرامبـر فـلـستینـٲٲکان لـ کـرتى غـزـزـ ئـنجامـیداون، لـ ٲٲگـی هـٲٲمـٲٲکی سیستماتیک و ٲٲکـخراوـٲٲو کـ ٲایتـٲٲختـٲٲکانى ٲٲژئاوا بـشداریان تـٲدا کردو، بـٲایبـٲٲی واشنتـٲٲ، لـندـن، ٲاریس و بـرلین، بـٲٲٲٲٲٲدانی فـٲٲ و درـٲٲو خستـٲٲگـٲٲی میدیاـٲٲکی بـرفروان، تائـٲٲو ئاستـٲٲی وـسفـکردنی خـٲٲکی فـلـستین لـٲٲیزى تیرـرستاندا بـکـن ٲٲ بیانوى ئـٲٲو تاوانـٲٲ کـمـٲٲکوژیانـی ٲٲژانـٲٲو بـٲٲوستان لـ غـزـزـ بـ ئامانجى داگیرکاری و

کە نە پەرستانەیان کاری لەسەر دەکەن، ئەشکاوانە و ئەستەوخە دەکەن؛ کاتێک فەلەستینیەکان لە غەززە حەماسیان هەبژاردوو دەبەت بەرگەی دەرئەنجامەکانیشی بگرن. نە تانیا هە بەیانیان و ئەواران بانگەشە دەکات، کە ناشتی لەگەڵ فەلەستینیەکان پەویست نییە، واتە ئیسرائیل پەویوەندیەکانی لەگەڵ وەلاتانی عەرەبی ئاسایی بکات و، بەبە ئێوەی لەگەڵ لایەنی فەلەستینی بگاتە هیچ چارەسەرێک.

ئەمريکا و رەژئاوا دروشمی پشتیوانیان بە ئيسرائيل بەرزکردووە و گەڵاڤی سەوزيان بە هەڵکرد، تا بتوانێت تەنهي کەرامەتی بەفیدەچووی و زەلیلبونی خەي بکات و لەبەرامبەر ئه‌و شکەشکاندنەي لە هەرشێ حەماسدا بەرەوپەوێ کرایووە.

لـ ماوۛى ٤٠ ٲٲ ژىا تريى دـ سـدر ٲژى دـ نـدانۛى ئيسرائيل بـ سـر  
كـرتى غـرز، نـزمى جيهانى بـ سـر ٲـكاى تى ئـمريكا و ٲٲ ژئاوا تووشى  
پاشـكشۛى كى بـرچاوى و ٲـرانكـر بوو، لـ ئاست ٲـاى گشتى جيهانىدا،  
كـ جگـ لـ هاوٲـيمانـكانى واشنتـن، دـگمـن بوو كـسـك بدـزيتـو  
كـ ٲـيوابلـت ئـم سيستـم جيهانى ئـتوانـ شـرعـيـتـى مـتمانۛى سياسى  
بـدست بهـنـت. چونكـ ئاشكرايـ كـ ياساكانى تـنـها خـزمـت بـ  
بـرژـوـنديـكانى ٲٲ ژئاوا دـكـن، بـيـ زـحمـتـى بتوانن لـگـ ٲـاى  
جيهاندا هاوئاهـنگى بـكـن و بـٲـانـسى هاوكـشـى سياسى لـ ناوچـكـو  
جيهاندا ٲـاگرن. بـتايـبـتى كـ حاٲـتـكى دووفاقى بـ هـٲـوـستـگـرن  
لـسـر شـٲـى ئـكرانيا و شـٲـى ئيسرائيل لـلايـن ئـمريكا و ٲٲ ژئاوا و  
بـ ٲٲ شنى خـى تـعبـير دـكات.

هه‌ڕه‌ئه‌مه‌ش ئه‌و ئارگيوومنه‌ پوچه‌ ده‌كاته‌وه‌ كه‌ ده‌ته‌ "ئيسرائيل مافه‌ ئه‌وه‌يه‌ به‌رگري له‌ خه‌ي بكاته‌"، ته‌ژئاوا ته‌نها سه‌رنجيان له‌سه‌ر ئه‌و به‌ركه‌يه‌ داناوه‌ كه‌ په‌ش هه‌رشه‌ ٧ ته‌كه‌ته‌ به‌ري ده‌ماس، گوايه‌ له‌ نه‌وان فه‌له‌ستينه‌كان و ئيسرائيله‌كان دنيايه‌كه‌ ته‌واو ئارام و سه‌قامگيريان هه‌به‌وه‌، به‌ته‌مام ته‌ژنامه‌يه‌ نيويه‌رك تايمزه‌ ئه‌مريكه‌ ئا په‌رته‌كه‌ به‌هاوكرده‌ته‌وه‌و به‌سه‌ له‌وه‌ ده‌كاته‌ كه‌ چه‌ن كه‌ومه‌ته‌ ئاسته‌وه‌ و تونده‌وه‌ ئيسرائيل مه‌ترسه‌يه‌كانه‌ له‌ ناوچه‌ داگيركراوه‌كانه‌ فه‌له‌ستينه‌دا زياده‌كاته‌، ئه‌مه‌ش له‌به‌ر ته‌شنايه‌ په‌ر سه‌ندنه‌ هه‌رشه‌كانه‌ دانسته‌وانه‌ ئيسرائيل له‌ كه‌ناره‌ ته‌ژئاواو دانانه‌ شه‌وه‌نه‌ نه‌شته‌ جه‌به‌ون له‌ په‌شه‌نگه‌ فائله‌كانه‌ كه‌ومه‌ته‌دايه‌.

حکومتی ئیسرائیل له قودس و که ناری ئه ژناوا بهردوام بوو له  
 مامهتی خراپ بهرامبهرفه له ستینیان، ته نه له م سا دا نزیکی  
 ۳۰۰ فهله ستینی و سه رکردکانی "جیهادی ئیسلامی" له غه ززه تیره  
 کردوو.

هــ موو ئـم پـشہات و ووداوانـ ہـستی باـدادـستی ہـای نـانیاہـ و  
حکومـ تـکـی و سویاکـی و یـلیس و دانیشـوانـکـی چـسیاند، تا

کانتروالی ته واوې تی بسار بارودځی ناوچه داگیرکراو کانی  
فلسفیندا بکن، هاوکات هاوپیمانه کانی ئیسرائیل له ژناواو  
ناوچه کې دنیا کرانه و نه وای که له دم دځه دا بېلو دچت باش،  
چتر سارنځی پرسی فلسفین کاریگر ری نامه نن، بېام نه م  
داگیرکاری بربریه ته ئیسرائیل ب سار دانیشتهانی غززه، کښی  
فلسفینی برده قناغ کی تری ساریښ بېان، که د بېت له بېرامب  
ای گشتی جیهانی نا گای کی تر نیشان بدن، کښی فلسفین ب ته  
مسله ب کی جیهانی و خواستی نا زای تیه فروان جېماو بریکان له  
ته واوی دنیا دا، هرچه ند کښی ئیسرائیل له کرتی غززه هشتا  
برده وام و کس نازانه کای و چن که تایی بېت، بېام بېمانه یی  
د توانین نه و بېین نه مریکا و ژناواو ئیسرائیل له ناکامی نه م  
شده دا بې شکسته کی تر و نه دځه و.

سایانه کې پکین و مسکه نه زمی جیهانی ژناوا ب سار کای ته  
نمریکا ئیدانه دکن و داوای گڼی دکن بې سیستم کی  
فرجه مسری نو که "دادپروتر" بېت...؟ بېام نه م دځی که  
ئیسرائیل ب سار خځی غززه دا خولقاندوی ته، نه و سیستم فر  
جېمسری بې سادی پوچه و بېمانا د رهنا، هر وها دنیای  
ملمانې قوت بکان له ناسته کی ترو مېدانه کی تری ناماد کاریدا  
د بن بې گور بونه وای نه و جېنگی که نه گری هې له نه ژهانه اتی  
ناو استدا فراوان و بې رجسته بېته و.

هر شه له ناکاو کې حېماس که له ۷۰۰ کتې بېر دا ب سار شارچه کانی  
ئیسرائیلی د ورو بېری غززه نه نجمدرا، چن ندین داینامیکی ناوچه یی  
ناسه قامگیر کرد و که له سانه ای ابردو و له نارا دا بو.

بېکم : دیارترینیان نه و ته وانیند ه بې بو که گواي پرسی  
فلسفین چتر جېگای سرنجی دانیشتهانی ووه تانی عر بې نه ماو،  
گواي گېشتن بې سقامگیری له ناوچه که دا بې چار ساری کښی  
فلسفین مومکین، له کات که دا که فلسفینیکان له ژر  
بارگرانیک بېری ئیسرائیلیدا د نانه.

کاردانه وای جېماو بې نه و هات که پرسی فلسفین و نه و  
نادادپرو ریانه کی که فلسفینیکان بې د ستی و د نانه، هشتا  
هېمای کی سیاسی بې هزی هې که توانای هې گیرسانی شه پلی گور  
تو بې له سارانسری جیهانی عر بېیدا له دځه د گرت و،  
که د رک و ته که ی زیاتر له هر پرس کی دیک هات ته و مېدان.

نازیبوونی بیروای گشتی دانیشتهانی ووه تانی عر بې له مام  
خراپ و پېش لکاری کانی ئیسرائیل بېرامب بې فلسفینیکان  
ته نانه پېش ۷۰۰ کتې بېریش بې شو بې کی بېرچاو دیاربوو، بېام نه و  
ووداوانه یی نه م له غززه وود دېن، هسستی نانه زای ته له

ناوچ کډا زیاتر کردو. ئو وی جگای سرنج هاتو ټریب لگډو  
ئو وښدا، پر سر ندی مازاج کانی دژ ټو ژناو واش د بینر لن،  
ل ټو نجامی ټو پشتیوانی ټو مارجی ک ټو پراسی ټو کانی ټو ردومانی  
ئیسرائیل ټو سر کرتی غز زو ل چوارچو وی ه ټو کانی ټو یاردانی  
ټو مریکا و زړک ل و ټو تانی ټو وروپای ټو ژناو ادا ټو د ستی ه ټو ناو.  
کوات ټو فو ل ستین گ ټو او ټو و پشنگی گ ټو پانی ټو د و ټو تی و  
ناو ندی گوتاری گشتی، ل ژر ټو شنایی پر سر ندی ز ټو بری  
بانگ واز ټو کان ټو گیشن ټو چار ټو سار کی سیاسی داد پر و ران ټو  
پرسی فو ل ستین، وات ټو چار کی دیک ټو بر و جختنی چار ساری دوو  
د و ټو تی ل ټو رامبر ټو شنایی سیاسی ټو کانی ټو یسرائیل ک ټو ی  
د و ټو تیان ل ټو سر بند مای ټو پارتاید دام زران دوو.

دوو م: ټو ساییکردن و ی پو ټو ندی کانی ټو وان سعودی و ټو یسرائیل  
هشتا ل دانوستاندا بوو کات ټو ه ټو رش ک ټو وویدا، ټو م ه ټو رش  
د ندان ټو سر غز زو بوو ه ټو اگر تنی ټو دانوستانان ټو  
ماو ی کی نادیار. ټو و ټو تان ش ک ټو پشتر ټو کک و تنیان ل گ  
ئیسرائیل واژ ټو کردو، ل ټو رامبر داگیرکاری غز دا سار سام ماون  
و ټو اد ی کی ز ل ټو چاو وانی ټو و ټو وگ ټو ان دان ک دواي جنگ  
پشها ټو کان چی د نو ټو ت.

س ی م: ټو اگر تن و دواختنی ټو و ه و ټو ن ی ټو نارامکردن و ی ناوچ ک  
ه و ی ټو ټو درت، ک سی سا زیاتر ل ناچ گیری و گژاوی سیاسی  
ټو سر رد بات، ل نمونی ټو نیکبوون و ی ټو وان سعودی و ټو ټو ران،  
دیالگ و دانوس کانی ټو وان ټو مریکا و ټو ټو ران، ه مو ټو وان چون  
ناو ټو ایند ی کی نادیار و، ل گ ټو و وښدا ټو م د خ ه مو جیهانی  
پا ټو ناو ټو و ی ل ل واری مللاند ی کی ناوچ ی و ټو نگ جیهانیدا  
بل ټو رز ټو ت.

ل ټو استیا ل م د خ دژوارو نا ه موار دا، ک م گ ی ټو د و ټو تی  
نا توان ټو تاسر ټو رد وام ټو ت ل ټو بدنگی و چاو پشکردن ل  
س لمان ندی ماف سیاسی و مر یی ټو واکانی خ کی فو ل ستین،  
ل ک ټو تایه ټو نان ټو داگیرکاری ټو یسرائیل ټو سر غز زو، دواتر چاو ټو  
ټو و بکن ک لای نی فو ل ستینی ټو ملک چی بم ټو ت و. ټو استی  
ز ق ک ی ټو م ټو و ی ک فو ل ستینی کان ل گ ټو تپ ټو بونی کاتدا  
داگیرکاری و ټو گ ز پرستی و ټو پارتایدی ټو یسرائیل ټو هیچ جړک  
فو بو ناکن، ټو کو ټو م د یس لمت ک فاکت ری کات ل  
ټو ر ژ و ندی گیشن ټو خواست ټو کانیاں کارد کات.

حکوم ټو یسرائیل ټو م ل لوتکی فاشست بون و توند و ی و  
ټو گ ز پرستیدای، هیچ ه نگا وک نشان نادات ټو ئاماد یی ه رچ ر  
دانوسانک ټو و ستانی ټو م ه ټو رش د ندان یی.

سځه بارت به د سځه پاتې فوټلستين، لاوازيه كې لې بېرامبه رټو كارانه  
حماست كړدووي تې زياتر بون و ناتوانت ئيديعاي نوښت رايې تې  
استه قينې خې به گډلې فوټلستين دېرېت. له هېمانكا تدا بايدن و  
ئېمريكاش هېچ نيازكېان نيه و هېچ هېوېكې سياسي نادېن بېتې  
هې كې تايه نېان بېم داگيركاريې.

هېرچې نده د خېكې لې بېردېم ململانېدېكې نوښدايې، بېم بېم خېكې  
فوټلستين هېست به هېچ ئاسېكې سياسي ناكېن، بېم بېم اې گشتي  
نازايې تې بېرفراوان و ناكېكېكې نې ئېم شېوې لې درېڅايې ندا  
هې ندي ديمېگرافي بې شوېكېكې ئېرېنې خې لې بېرژوې ندي  
فوټلستينېكان د سځه پېنېت.